

Pomník T. G. Masaryka, Karviná

Restaurátorský záměr
doplnění reliéfní desky

I. Lokalizace památky

1. **Okres:** Karviná
2. **Obec s rozšířenou působností:** Karviná
3. **Obec:** Karviná - Doly
4. **Místo / adresa:** K2
5. **Upřesňující název památky:** kamenný pomník obětem 1. sv. války
6. **Rejstříkové číslo v ÚSKP ČR:** není v seznamu

II. Údaje o památce

1. **Autor:** František Fabiánek
2. **Datování:** 1928 (přípravy začaly již v roce 1925)
3. **Materiál / technika:** pískovec, žula
4. **Rozměry:** 260 x 190 x cca 500 cm

III. Popis památky

Pomník tvořily socha sedícího prezidenta v nadživotní velikosti a dva reliéfy (první – tři horníci jako představitelé domácího odboje a symbol práce v kraji, druhý – tři legionáři, ruský, francouzský a italský jako představitelé zahraničního odboje), státní znak a nápis T. G. Masaryk, to vše z bronzu, podstavec z leštěné žuly.

IV. Historie památky

Původní dílo - socha prvního zakladatele českého státu byla poprvé odhalena 28. 10. 1928 před měšťanskou školou v Karviné. Autorem sochy byl významný akademický sochař František Fabiánek z Brna. Za druhé světové války byl pomník zcela zničen, zachoval se jen žulový podstavec. V roce 1947 se město rozhodlo pomník obnovit podle původního schváleného a dochovaného plánu na původním místě. Sedící Masaryk byl tedy znovu odlit z bronzu a na 28. října 1948 bylo plánováno odhalení pomníku k 30. výročí republiky.¹ Opět byl odstraněn v roce 1968 a znovu instalován, tentokrát v parku Boženy Němcové za zámkem v Karviné, ale pouze nakrátko. V období normalizace v 50. letech 20. století byla socha uskladněna v Okresním vlastivědném muzeu v Českém Těšíně. 7. března 1990 u příležitosti 140. výročí

¹ Bylo také vydáno 10 tisíc kusů pohlednic s obrazem pomníku TGM. Zdroj: http://karvinsky.denik.cz/zpravy_region/20091027masaryk.html

narození T. G. Masaryka proběhlo slavnostní znovuzrození pomníku s jeho bronzovou sochou v nadživotní velikosti v prostoru malého parčíku - odpočinkového místa před zámekem v Karviné, kde zdobí Masarykovo náměstí, které podle něho bylo pojmenováno dodnes.

V. Dochovaný stav památky

V současnosti chybí na pomníku bronzová reliéfní deska se třemi legionáři.

VI. Návrh restaurátorského zásahu

Vzhledem k záměru vlastníka vrátit na pomník zcizenou reliéfní desku, bude podle dochované fotodokumentace vytvořena její přesná kopie.² Nejprve bude zhotoven hliněný model v měřítku 1:1 a převeden do sádrového odlitku. Ten bude následně v umělecké slévárně odlit do umělého bronzu. Sádrový odlitek bude uchován v archivu pro případně budoucí použití. Odlitek z umělého bronzu bude osazen na původní místo na pomníku.

V Radkově – Dubové 2. 2. 2017

MgA. Tomáš Skalík

² Doporučujeme nejprve prověřit, zda se nedochoval v pozůstalosti po sochaři nebo v muzeu sádrový originál původního reliéfu.

Fotodokumentace

Ztracený reliéf s legionáři

